

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 30, październik 2025 11:10

Anna Dąbrowska

Odsłony: 704

Ponad 469 mln zł trafi do budżetów powiatów i miast na prawach powiatu. Środki mają zrekompenzować błędy w wyliczeniach dochodów zawartych w ocenie skutków regulacji do projektu ustawy o dochodach JST.

W poniedziałek, 27 października, odbyło się posiedzenie Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Omawiane tematy dotyczyły m.in. środków Funduszu Pracy, podziału rezerwy na uzupełnienie dochodów JST w 2025 r. oraz nowelizacji ustawy o samorządzie województwa.

Mniej środków, więcej zadań

Na wniosek **Związku Powiatów Polskich** podjęta została dyskusja w temacie znacznego obniżenia środków Funduszu Pracy w planie finansowym na rok 2026, przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Kwota na aktywizację bezrobotnych **zmniejszy się o ponad 40% (tj. 1,5 mld zł)**, co – zdaniem powiatowych urzędów pracy – utrudni realizację ich ustawowych zadań.

– *W tym roku weszła w życie nowa ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia, która rozszerzyła działanie Publicznych Służb Zatrudnienia, w tym powiatowych urzędów pracy (...). Przyjęcie tej ustawy było wskazywane w KPO jako kamień milowy w ramach reformy „Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy”. Jak mamy zrealizować reformę? Jak mamy efektywnie pracować, jeżeli mamy obniżone środki?*
– pytała wprost mec. **Bernadeta Skóbel**.

Temat był podnoszony już 10 października, na posiedzeniu Zespołu do Spraw Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej. Wówczas to z informacji przekazanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynikało, że Ministerstwo Finansów nie wyraziło zgody na większą pulę środków. Teraz głos w pierwszej kolejności zabrał Dyrektor w Departamencie Funduszy MRPiPS **Rafał Wójcik**:

– *Sam kamień milowy zakładał wdrożenie ustawy. Ta ustawa została wdrożona. Jeżeli chodzi o oceny skutków regulacji, które były wykazywane przy procedowaniu tej ustawy, to nie zakładały one zwiększenia limitu wydatków na działania aktywizacyjne. Zakładały, że te działania będą wprowadzane w ramach limitu, który jest co roku ustalany w ramach ustawy budżetowej, więc naturalne jest, że zmniejszenie limitu powoduje to, że trzeba w inny sposób podejść do realizacji tych działań, które do tej pory były wdrażane. Pojawiły się nowe instrumenty, które mogą być oferowane bezrobotnym. Zakładam, że urzędy pracy też będą musiały po prostu efektywniej zastanawiać się, które instrumenty będą najlepsze, będą najefektywniejsze, będą przy mniejszych wydatkach pozwalały na aktywizację większej liczby bezrobotnych. (...) Natomiast wiemy, że wszyscy, nie tylko nasz resort, mierzył się z tym, że budżet musiał być spięty przy pewnych założeniach, no i stąd ta zmiana limitu na przyszły rok – tłumaczył.*

Zastępca Dyrektora w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej w Ministerstwie Finansów **Iwonna Kulikowska** zauważyła, że w przypadku Funduszu Pracy środki będą niższe, w stosunku do ubiegłego roku, jednocześnie w przypadku innych funduszy, jak Fundusz Solidarnościowy, zakładane kwoty są wyższe.

– *Jeżeli chodzi o Fundusz Pracy, mamy nie tylko zadania obligatoryjne, ale również zadania fakultatywne i zadania aktywne rynku pracy. (...) Dodatkowo mogę zauważyć, że jeżeli jest przestrzeń taka, że te wydatki mogą być zwiększane, to mamy ten instrument za zgodą Ministra Finansów i następnie w komisji do spraw budżetu istnieje możliwość, jeżeli będą takie warunki w przyszłym roku, zmiany tej sytuacji i*

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 30, październik 2025 11:10

Anna Dąbrowska

Odsłony: 704

ewentualne zwiększenie wydatków Funduszu Pracy; oczywiście przy akceptacji, wnioskowaniu dysponenta tego funduszu, czyli ministra właściwego do spraw pracy – mówiła.

Przedstawiciele **Związku Powiatów Polskich** krytycznie skomentowali wypowiedzi strony rządowej.

*– Dla mnie wdrożenie reformy nie polega na tym, że się formalnie przyjmuje ustawę, a później nie planuje się środków na jej realizację albo planuje się ją w wysokości, o której z góry wiadomo, że nie będzie wystarczająca do tego, żeby te zadania zrealizować – mówiła **Bernadeta Skóbel**. – Mowa o tym, że możemy w inny sposób wydatkować środki. Oczywiście, że możemy, tylko też musimy patrzeć na to, jakie formy pomocy realizowane w ramach ustawy o rynku pracy czy wcześniej ustawy o promocji są efektywne i którymi są zainteresowane osoby bezrobotne czy którymi są zainteresowani przedsiębiorcy, którzy potencjalnie tych bezrobotnych czy osoby poszukujące pracy będą zatrudniać. To jest podstawowa kwestia. Tutaj nie mówimy o obniżeniu środków o 2%, tylko o 40%. (...)*

*– Jeżeli państwo robicie reformę i ogłaszacie, że będzie rozszerzany zakres działalności powiatowych urzędów pracy na kolejne grupy beneficjentów, po czym wycinacie państwo środki w stosunku do tego, co było, to oznacza to, że cała reforma była robiona tylko i wyłącznie na pokaz (...). W związku z tym zdecydowanie to nie jest właściwy kierunek – ocenił dr **Grzegorz Kubalski**.*

Konkludując, **Rafał Wójcik** zapewnił, że MRPiPS będzie nadal monitorowało sytuację na rynku pracy, także w kontekście ewentualnego wnioskowania o zwiększenie limitu.

Marek Wójcik zaproponował by temat wrócił na początku drugiego kwartału na posiedzenie Zespołu ds. Finansów Publicznych.

Rekompensata dla powiatów i miast na prawach powiatu

Ważnym tematem była propozycja podziału rezerwy na uzupełnienie dochodów JST w 2025 r., w zakresie dotyczącym kwestii błędnych szacunków kwot w OSR.

Do **229 powiatów i 16 miast na prawach powiatu** – których dochody, obliczone na podstawie ustawy o dochodach JST i o wysokości których jednostki zostały poinformowane pismami Ministra Finansów z 31 stycznia 2025 r., są niższe od wstępnych szacunkowych kwot, wyliczonych na podstawie projektu ustawy skierowanego do rozpatrzenia przez Radę Ministrów w lipcu 2024 r. – ma trafić łącznie **469.202.132,50 zł** (439.673.119,69 zł – powiaty, 29.529.012,81 zł – miasta na prawach powiatu). O rekompensatę od ubiegłego roku zabiegał Związek Powiatów Polskich.

*– Podział proponowanej rezerwy na uzupełnienie dochodów jest efektem realizacji zobowiązania, pewnej obietnicy Ministerstwa Finansów, która zmierzała do wyrównania samorządom tej różnicy w dochodach ustalonych formalnie na rok 2025, zgodnie z ustawą o dochodach, a wstępnymi i szacowanymi kwotami z OSR-ów. (...) Porównujemy kwoty z konsultacji roboczych z tymi faktycznymi kwotami, które zostały naliczone na 2025 rok. Nie ma to związku z nowelizacją ustawy o dochodach i aktualizacją bazy CIT-u i potrzeb oświatowych, z tą ustawą, która jest teraz procedowana w Sejmie – tłumaczył Dyrektor Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego w Ministerstwie Finansów **Marek Wiewióra**.*

W przeciwieństwie do pozostałych członków strony samorządowej **Związek Województw RP sprzeciwił się takiemu sposobowi wyliczenia proponowanych kwot.**

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 30, październik 2025 11:10

Anna Dąbrowska

Odslony: 704

– *Uważam, że jeżeli mamy wypłacać jakiegokolwiek rekompensaty, bez względu na to, kogo dotyczą, powinno się je odnosić do kwot, które są właściwe – tłumaczył **Paweł Adamczyk**. – Jeżeli Ministerstwo Finansów mówi w chwili obecnej, że właściwe są kwoty, które dotyczą naliczonych dochodów z tytułu CIT i skorygowanych automatycznie danych, które dotyczą poszczególnych potrzeb finansowych, i następuje korekta tych danych na 2025 rok, to wydaje się, że racjonalnym – z punktu widzenia pewnej logiki – jest odnoszenie tych skutków w zakresie wejścia zmian ustawy albo ewentualnie też skutków odnośnie OSR-u w stosunku do danych, które są właściwe. Jeżeli oczywiście mówimy, że to, co dostaliśmy na 2025 rok, mimo wszystko, nie do końca było właściwie naliczone. (...) To nie chodzi o to, że jestem przeciwny podziału rezerwy na poszczególne samorządy, żeby to było jasne. (...) Wydaje mi się jednak, że jeżeli nie chcemy ciągnąć jakichkolwiek błędów, to podział tej rezerwy powinien zostać skalkulowany w odniesieniu do danych zaktualizowanych.*

Przeciwko wyrażeniu negatywnej opinii do propozycji Ministra Finansów i Gospodarki wystąpił **Grzegorz Kubalski**

– *Rozumiem dążenie do tego, żebyśmy próbowali wyjść na poziom, który jest poziomem całkowicie jasnym i oczywistym, ale na ten moment chodzi o to, żebyśmy zamknęli problem błędu popełnionego w ubiegłym roku – argumentował. – W oparciu o te same dane i te same determinanty dwa wyliczenia, zrobione pierwszy raz na potrzeby OSR-u, drugi raz po uchwaleniu ustawy, różniły się znacząco w przypadku niektórych powiatów o kilkanaście milionów złotych. Biorąc pod uwagę wysokość budżetów powiatów, to jest kwota znacząca. Nie dało się wówczas na etapie początku roku ustalić, w którym przypadku ewentualnie występowały błędy i skąd się wzięła rozbieżność między poszczególnymi wyliczeniami. W związku z tym, zgodnie z zasadą poszanowania ustaleń, które wynikały z tego, co przedstawiło Ministerstwo Finansów na poziomie OSR-u, zostało przyjęte, że dokonujemy rozliczenia, takiego, że te jednostki, które miały wyższą kwotę naliczoną w OSR, a później miały ją obniżoną, będą miały tą kwotę wyrównaną po to, by rozwiązać problem „grzechu pierwородnego” całego wyliczenia. (...) Na ten moment należy rozwiązać problem błędu, który był w roku ubiegłym, a dopiero potem zastanawiać się nad przyszłością.*

Ponieważ pozostałe organizacje samorządowe poparły to stanowisko, Zespół wydał opinię pozytywną ze zdaniem odrębnym Związku Województw RP, argumentowanym sprzeciwem wobec przyjętej metodologii wyliczania środków.

Przy tej sposobności **Marek Wójcik** zapowiedział, że podczas najbliższego posiedzenia plenarnego zwróci się z prośbą, w imieniu strony samorządowej, o pełną informację w jaki sposób zostały wyliczone środki na 2026 rok oraz zapowiedział, że podczas spotkań, na których będą analizowane te dane, będzie również dokonywana szczegółowa analiza mechanizmu naliczania środków dla samorządów na rok 2025. Zapytał także o szczegóły dotyczące wykorzystania pozostałych środków z części rezerwy pozostającej w gestii Ministra Finansów i Gospodarki, które zgodnie z zapowiedzią mają zostać przeznaczone na zadania z obszaru oświaty. Kwota ta wynosi **38.597.318,88 zł**.

– *Jesteśmy na etapie wstępnych konsultacji z Ministerstwem Edukacji co do podziału, ale mamy tutaj taki wstępny pomysł, żeby uzupełnić te środki dla tych samorządów, które otrzymają z tej puli tych 220 mln, którą wykorzystuje Ministerstwo Edukacji, w tej części dotyczącej wzrostu zadań oświatowych; żeby zwiększyć ten procent dofinansowania – poinformował **Marek Wiewióra**.*

Marek Wójcik zwrócił się z prośbą do strony samorządowej o przemyślenie tej kwestii i jak najszybsze

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 30, październik 2025 11:10

Anna Dąbrowska

Odłony: 704

przekazanie ewentualnych uwag.

Środki na WZK bez waloryzacji

Na wniosek Związku Województw RP na posiedzeniu stanął temat **projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie województwa oraz niektórych innych ustaw**.

Dokument był już przedmiotem dyskusji Zespołu do Spraw Edukacji, Kultury i Sportu (pozytywna rekomendacja z uwagami) oraz Zespołu do Spraw Ustroju Samorządu, Obszarów Miejskich i Metropolitalnych (negatywna rekomendacja). Kością niezgody pomiędzy stroną samorządową a Ministerstwem Edukacji Narodowej jest wprowadzenie do ustawy o samorządzie województwa, będącej aktem o charakterze ustrojowym, przepisów prawa materialnego, dotyczących Wojewódzkich Zespołów Koordynacji do spraw polityki umiejętności (WZK). Niezadowolenie samorządów budzi również kwestia finansowa, w tym brak waloryzacji kwoty dotacji celowej przeznaczonej na funkcjonowanie WZK.

Na spotkaniu **Marek Wiewióra** poinformował, że Ministerstwo Finansów prowadziło z Ministerstwem Edukacji Narodowej robocze konsultacje odnośnie projektu i zgłosiło pewne uwagi. Ostateczne stanowisko ma zająć po przesłaniu przez MEN końcowej wersji projektu.

Z kolei Dyrektor Departamentu Innowacji i Rozwoju w Ministerstwie Edukacji Narodowej **Tomasz Kulasa** powiedział, że termin przekazywania środków jest właściwie niezależny od Ministerstwa. Jedynym pomysłem na jego przyspieszenie byłoby skrócenie o miesiąc terminu na przekazywanie sprawozdań do wojewodów przez marszałków województw. Resort nie jest również w stanie zapewnić w ustawie waloryzacji kwoty przekazywanych kwot. Deklaruje jednak, że będzie starać się pozyskać dodatkowe środki na prowadzenie działalności przez WZK w ramach innych realizowanych projektów.

Pozostałe sprawy

Zespół **zarekomendował pozytywną opinię** do projektu *rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług* (nr 1042).

Zespół **odstąpił od opiniowania** projektu *ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw* (UD116) oraz projektu *ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników* (UD 314) do czasu otrzymania wersji dokumentów po uzgodnieniach międzyresortowych

W sprawie projektu *rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych* (WPL 1033) Zespół zdecydował, że jeżeli do kolejnego dnia otrzyma informację z Ministerstwa, że projekt po zakończeniu uzgodnień międzyresortowych pozostał niezmienny, ostateczna opinia zostanie wydana na najbliższym posiedzeniu plenarnym.

W sprawach różnych **Paweł Adamczyk** podjął dyskusję o dochodach z PIT-u i CIT-u, a **Dariusz Giza** zwrócił się z pytaniem dotyczącym ewentualnej korekty potrzeby wyrównawczej oraz pozostałych

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 30, październik 2025 11:10

Anna Dąbrowska

Odłony: 704

potrzeb w 2027 roku.

Jacek Brygman ze Związku Gmin Wiejskich RP poruszył kwestie tzw. „niewygasów” w kontekście Ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Ze względu na inne obowiązki na posiedzeniu nie była obecna Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Hanna Majszczyk. Swoją wiedzę w tej sprawie podzielił się **Marek Wójcik**:

– Przedstawiciele Ruchu Samorządowego spotkali się z panem premierem, który powiedział stanowczo, że żadnego przesuwania środków nie będzie. Chcę też poinformować, że są samorzady, które odmawiają podpisania umowy z wojewodą albo ograniczają tę umowę tylko i wyłącznie od tego, co są w stanie zrobić do końca tego roku.

Marek Wójcik zapowiedział także, że strona samorządowa zwróci się z prośbą o pilną rozmowę na temat monitorowania ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz że na najbliższym posiedzeniu plenarnym poruszy temat *Ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami*, której strona samorządowa nie będzie w stanie odpowiednio zrealizować.

Marek Wiewióra zapewnił, że Ministerstwo Finansów ma świadomość ważności i pilności spraw związanych z analizą i ewaluacją ustawy o dochodach JST.

– Ministerstwo Finansów na bieżąco, w miarę możliwości, prowadzi te analizy, natomiast też nie będzie z tą oceną czekać do ostatniego terminu, czyli do czerwca 2026 roku. Na pewno ta analiza będzie po zakończeniu roku 2025; nie w czerwcu, ale też pewnie nie w styczniu. Oczywiście też myślę, że strona samorządowa będzie prezentować w międzyczasie swoje analizy, takie cząstkowe czy dotyczące poszczególnych rozwiązań. Myślę, że będzie się ucierać ostateczny kształt tego dokumentu oceniającego nową ustawę o dochodach przede wszystkim po zakończeniu tego roku – skonkludował.